

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Praha 9 – Satalice, Praha – Satalice, U Obory 385

U Obory 385, 190 15 Praha-Satalice

Identifikátor školy: 600 040 224

Termín konání inspekce: 4. – 5. květen 2004

Čj.:	01 0405/04-1404
Signatura:	oa9ax133

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Předškolní zařízení zřizované Městskou částí Praha – Satalice, K Radonicům 81, sdružuje mateřskou školu s kapacitou 75 dětí a školní jídelnu s kapacitou 75 jídel. Zařízení je od roku 2003 příspěvkovou organizací. Výjimka na 75 dětí byla pro letošní školní rok v souladu s vyhláškou uzavřena se zřizovatelem. Děti jsou rozděleny do třech tříd podle věku.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Pedagogickou činnost vykonává celkem šest učitelek včetně ředitelky školy. Kromě jedné učitelky ostatní splňují požadovanou odbornost i potřebnou délku pedagogické praxe. Začínající učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti (absolvovala studium na Vyšší pedagogické škole obor pedagogika volného času) je uváděna do praxe. Kolektiv je z části stabilizovaný, všechny učitelky pracují na celý pracovní úvazek. Ředitelka při sestavování služeb nevyužila svého nároku na snížení pracovního úvazku (vyplývající z nařízení vlády). Míra její vyučovací povinnosti je neúměrně vysoká vzhledem k dalším povinnostem, souvisejících s funkcí.

Organizace chodu školy je dána rámcově (provozním a školním řádem). Organizační struktura a organizační řád s vymezenými kompetencemi pro podmínky školy nejsou zpracovány. Provozní řád zahrnuje údaje o zařízení a režimové požadavky, školní řád obsahuje pokyny pro rodiče vztahující se k organizačnímu zabezpečení chodu školy. Ředitelka si ponechala veškeré rozhodovací pravomoci, zástupkyni pověřila pouze dílčími úkoly, podíl ostatních na řízení je minimální. Přenos informací probíhá převážně ústní formou při osobním každodenním kontaktu ředitelky se všemi zaměstnanci nebo při pedagogických poradách. Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá převaha řešených organizačních otázek na úkor otázek metodických.

Ve vedení zaměstnanců se ředitelka zaměřuje na vytváření pozitivních pracovních vztahů vycházejících ze vzájemné důvěry. Kontrolní a hospitační činnost ředitelka provádí podle zpracovaného plánu. Pozitivem je četnost vstupů (v letošním školním roce byly realizovány hospitace u všech učitelek), negativem je méně kritický pohled ze strany ředitelky, malá pozornost věnovaná uvádění začínající učitelky do praxe (uvádění probíhá formou konzultací bez písemných podkladů) a nedostatečné využívání výsledků hospitační činnosti ke zkvalitnění pedagogického procesu (chybí pravidelná analýza). Ředitelka si je vědoma významu dalšího vzdělávání a učitelky k němu vede. V uplynulém období se zúčastnily přednášek k rámcovému programu z nabídky pedagogického centra, výběr dalších

vzdělávacích akcí ponechává ředitelka na učitelkách, které si volí přednášky podle osobního zájmu.

Hodnocení zaměstnanců provádí ředitelka průběžně ústní formou. Učitelky hodnotí výsledky u dětí, k hodnocení vlastních výsledků zatím nepřistoupily.

Personální podmínky dosahují dobré úrovně.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Účelová budova mateřské školy je umístěna v bezprostřední blízkosti obory, což přináší optimální předpoklady pro pobyt dětí venku. V loňském roce se uskutečnila rekonstrukce jedné poloviny mateřské školy a v letošním roce je plánována realizace druhé části. Rekonstruované prostory jsou velmi vkusně a účelně upraveny. Ve zvýšeném přízemí budovy se nachází jedna třída, školní kuchyně a ředitelna, v poschodí jsou zbývající dvě třídy s příslušenstvím. V suterénu budovy je v pronájmu místní knihovna, kotelna a bazén se sociálním zařízením, šatnou a odpočívárnou.

Třídy jsou prostorné, vzdušné, nábytek je zčásti obměněn za moderní, zvláště dobře jsou upraveny hrací koutky. Stolky a židličky pro děti jsou dosud původní, starší, ne vždy odpovídají vzrůstu dětí. Vysokou úroveň mají sociální zařízení v rekonstruovaných třídách. Rozlehlá školní zahrada nabízí široké možnosti pohybových aktivit i rekreace, je dobře zařízena vhodným kovovým i dřevěným programem. Vzrostlé stromy poskytují stinné prostředí s pečlivě upravenou travnatou plochou.

Vybavení tříd je nové i starší, dobře udržované. Zvláště rekonstruované prostory působí velmi estetickým dojmem, což je důsledkem i osobní angažovanosti učitelek. Snaží se svými výtvarnými pracemi oživit prostředí pro děti, vhodně působí i množství vypěstovaných živých květin. Dětské práce jsou především v šatnách a na chodbách. Vybavení školy hračkami a pomůckami je spíše staršího data, ale jsou zde i některé kvalitní a moderní hračky a pomůcky z poslední doby, kdy se škola stala právním subjektem. Ve dvou třídách jsou pianina, ve třetí třídě jsou klávesy. Nově jsou pořízeny rytmické nástroje. Všechny třídy mají radiomagnetofony, televizní přijímač ani video škola nevlastní. Z tělovýchovného nářadí jsou k dispozici pouze lavičky a žíněnky, nabídka náčiní je dostatečná. Nově byly dokoupeny hračky na zahradu, např. koloběžky a potřeby pro tři školní pískoviště. Dětská knihovna je umístěna v každé třídě, učitelská knihovna je v ředitelně. Počet nových titulů je zatím nižší, odpovídá dosavadním finančním možnostem mateřské školy. Zásluhou sponzorských darů rodičů vlastní mateřská škola počítač a kopírku. Rodiče také přispěli na vybavení školy koberci.

Všechny prostory a materiální vybavení školy jsou účelně využívány pro výchovně-vzdělávací práci. Ředitelka sleduje využívání pomůcek i materiálních zdrojů při své kontrolní činnosti. Zjišťuje průběžně konkrétní potřeby materiálně-technického zabezpečení školy a snaží se spolupracovat se zřizovatelem.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávací práce

Mateřská škola si vytvořila vlastní vzdělávací program, vycházející z ročních období. Program byl zpracován v souladu s požadavky Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Hlavní úkoly vzdělávací činnosti jsou stanoveny obecně, přičemž respektují současné cíle předškolního vzdělávání. Plán obsahuje informace o škole a popis podmínek, přílohou je plán řídicí a kontrolní činnosti, plán akcí školy a materiálního zabezpečení. Učitelky na třídách vytvářejí třídní vzdělávací plány formou podtémat a k nim přiřazují cíle a náměty činností. Forma plánů není definitivní, přesto členění úkolů podle výchovných složek (využívané doposud některými učitelkami) inovační funkci neplní.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných formulářích a v odpovídajícím rozsahu. Dílčí nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny. Dále bylo zjištěno, že zápisy dokladující průběh vzdělávání v některých třídách mají nižší vypovídací hodnotu.

U dětí s odklady povinné školní docházky učitelky vedou záznamy o jejich vývoji, bez následného pedagogického záměru.

Vedení povinné dokumentace zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Naplňování vzdělávacího programu ředitelka sleduje při své kontrolní a hospitační činnosti kontrolou zápisů v přehledech výchovné práce. Hospitační činnost je zaměřena na všechny učitelky, avšak cíle hospitační činnosti přímo neodrážejí hlavní úkoly školního vzdělávacího programu. Závěry z hospitací projednává ředitelka s učitelkami individuálně, k pravidelnému zobecňování výsledků při pedagogických radách nedochází.

Kontrolní činnost k plnění výchovně-vzdělávacího programu není dostatečně účinná.

Výchovně-vzdělávací činnosti potřebám předškolních dětí převážně odpovídají hlediskům psychohygieny. Nedostatkem je uspořádání činností v denním režimu, který stanoví spontánním činnostem menší časový prostor. Také zařazení zájmových činností v dopoledních hodinách není vhodné, zvláště v době, kdy mají děti pobývat venku. Pitný režim je zaveden, avšak v průběhu inspekce byl učitelkami málo podporován. Individuální potřeba spánku je respektována. Potřeba pohybových aktivit dětí je během dne naplňována.

Rodiče získávají potřebné informace při předávání dětí a na pravidelných třídních schůzkách. Na nástěnkách v šatnách mohou sledovat informace o organizačních záležitostech školy, úroveň všech výtvarných prací dětí, básně a písně, kterým se učí. Menší příležitost mají ke sledování naplně vzdělávacího programu.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy převážně odpovídá specifickým cílům předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu konání inspekce byly provedeny hospitace ve všech třech třídách u pěti učitelek. Nedostatky metodického charakteru u učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti neměly negativní dopad na průběh sledovaných činností.

Spontánní činnosti

Prostředí i vybavení mateřské školy je dostatečně podnětné pro realizaci spontánních činností. Děti mají širokou nabídku hraček a jsou jim plně dostupné. Také volba místa i kamaráda je většinou ponechána na dítěti. Námětové hry děti rozvíjely jen v některých třídách, podpora učitelek nebo jejich přímá účast při hrách dětí byla jen minimální. Při sledování spontánních činností se výrazně projevovala snaha některých učitelek zařazovat skupinové řízené činnosti, kterým věnovaly více pozornosti než spontánním. Pro tyto činnosti měly učitelky předem připravené pomůcky a promyšlené metody. Činnosti navazovaly na probírané téma (oslava dne matek). Většina dětí projevila o nabídnutou činnost zájem. Velmi dobré úrovně dosahovaly konstruktivní činnosti dětí, které se i u nejmladších dětí dařilo dobře rozvíjet. Také svobodná volba výtvarné práce byla oblíbená. Návaznost spontánních her na předešlé zkušenosti dětí a na zvolené týdenní náměty byla patrná jen v některých třídách. Užití metody a formy práce byly většinou tradiční. Učitelky se snažily děti podporovat pochvalou, děti k nim projevovaly zjevnou důvěru a přicházely za nimi se svými potřebami. Ne všechny děti se věnovaly hrám, některé jen pozorovaly činnost ostatních. Ve všech třídách byly děti samostatné, chovaly se přirozeně, komunikovaly bezprostředně mezi sebou i s dospělými. Nedostatkem spontánních činností byl v některých třídách malý časový prostor, který byl pro ně vymezen.

Spontánní činnosti dosahují velmi dobré úrovně.

Řízené činnosti

Ve většině tříd při řízených činnostech převažovaly frontální formy práce a klasické, až stereotypní metody. Učitelky preferovaly kognitivní oblast a někdy i výkon dětí. V práci učitelek se projevovaly rozdíly v kvalitě, dané zkušenostmi nebo schopnostmi invence. Další řízené činnosti se ve většině tříd realizovaly formou výchovných složek, v podstatě plněním úkolů dřívějších časově tematických plánů, bez uplatnění integrovaných celků. Znalosti a dovednosti nejstarších dětí byly na velmi dobré úrovni, navazovaly na jejich dosavadní zkušenost. Avšak výrazná dominance učitelky vedla k manipulaci s dětmi, k menším možnostem jejich seberealizace a jazykového projevu. Metodické nedostatky v práci začínající učitelky souvisely s její malou praxí a nekvalifikovaností. Její vztah k dětem však byl partnerský a snažila se o využití emocionality dětí. Hudební činnosti s tradiční skladbou (cvičení dechové a rytmičné, poslech a zpěv s doprovodem) vyžadovaly pozornost dětí. Učitelka respektovala hlavní téma (svátek matek). Otázky navozující odpovědi nevytvářely prostor pro uplatnění vlastních zkušeností, neumožnily dětem rozvíjet myšlení na základě vyvozování a v neposlední řadě snižovaly jejich aktivitu. Výjimkou byl přístup druhé učitelky, která dokázala vytvořit integrovaný blok činností a spojit učení s prožitkem. Převažoval partnerský přístup ze strany učitelky, která citlivě reagovala na vzniklé situace. Vhodným způsobem začlenila řízené pohybové aktivity do ranních her, kdy se děti házením míčků ve dvojicích přirozeným způsobem učily spolupracovat a vzájemně tolerovat. Zvolená pohybová aktivita byla spojená s prožitkem a děti zjevně uspokojila. Učitelka jejich výkony průběžně vyhodnocovala a oceňovala jejich snahu.

Patřičný význam většinou přikládají učitelky rozvoji pohybových dovedností, uplatňovaném v pravidelných cvičeních. U nejstarších dětí se projevovala efektivita zvláště v přirozených cvičeních i v pohybových hrách, kde byly děti činností plně uspokojeny. Také u nejmladších dětí se učitelce podařilo získat hrami zájem dětí a vytvořit spontánní a radostnou atmosféru. Zdravotní cviky byly u obou skupin méně smysluplné. Přiměřeně náročná byla rozvíčka ve druhé třídě, kdy učitelka věnovala náležitou pozornost provádění cviků a následnému

fyziologickému účinku. Děti pohotově reagovaly na pokyny a projevovaly radost z pohybu. Učitelka postupně zvyšovala nároky na děti a podporovala jejich samostatnost.

Řízené činnosti mají dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Učitelky se systematicky zaměřují na pohybový rozvoj dětí pravidelným denním cvičením. Děti mají velmi dobré pohybové dovednosti, které získávají především formou efektivně uplatňovaných přirozených cvičení. V oblasti estetické byly ověřeny především hudební a výtvarné schopnosti dětí, které učitelky prohlubují v zájmových kroužcích. Úspěšně vedou děti k získávání dovedností a procvičení jemné motoriky, méně však podporují rozvoj fantazie a představivosti dětí. Úroveň jazykových dovedností se odráží i v komunikaci dětí a v jejich přirozeném bezprostředním chování. Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze, svou obratnost prokázaly při přípravě stolování. Dobré úrovně poznatků a myšlenkových operací dosahují učitelky především svým důrazem na rozvoj poznávacích schopností dětí, rezervy byly zaznamenány v možnostech jejich seberealizace a aktivity.

Celkově jsou výsledky a průběh vzdělávací činnosti hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol se až na název školy shodují s údaji uvedenými ve zřizovací listině.

Vzdělávací program mateřská škola (na základě zájmu rodičů) rozšířila o další aktivity, které pozitivně ovlivňují schopnosti dětí. Kroužky jsou zajišťovány lektorsky i kmenovými učitelkami. Nevýhodou je začleňování některých aktivit do dopoledních hodin, což narušuje základní program mateřské školy a zkracuje dobu pobytu dětí venku.

Provoz vlastního bazénu byl do letošního roku pro mateřskou školu velkým přínosem. V současné době jsou však všechny místnosti bazénu devastované (vlhkost) a možnosti užívání jsou pro příští rok ukončeny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení pod č.j. SKU 8096/2002, ze dne 12. listopadu 2002
2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha – Satalice, ze dne 22. října 2002
3. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a počtu dětí ze dne 14. března 2003
4. Doklady o vzdělání všech pedagogů mateřské školy ve školním roce 2003/2004
5. Přehledy docházky dětí – pro školní rok 2003/2004
6. Přehledy výchovné práce – školní rok 2003/2004
7. Evidenční listy dětí – školní rok 2003/2004
8. Záписы z pedagogických rad – školní rok 2003/2004
9. Rozpis služeb pedagogů – školní rok 2003/2004
10. Provozní a školní řád – školní rok 2003/2004

11. Zápisy z hospitační činnosti ředitelky – školní rok 2003/2004
12. Školní vzdělávací program s přílohami – školní rok 2003/2004
13. Třídní vzdělávací programy – školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy pozitivně ovlivňuje kvalifikovanost většiny členek pedagogického kolektivu. Ředitelce se podařilo kolektiv z větší části stabilizovat a stanovit zásadní priority. Nevyjasněné kompetence zástupkyně, nedostatečné zapojení ostatních na řízení (i v souvislosti s realizovanou vyučovací povinností ředitelky), malá pozornost věnovaná metodickému vedení a účinné kontrolní činnosti patří k rezervám.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti se postupně zlepšují. Zrekonstruované prostory splňují současné požadavky. Průběžně se zlepšuje i vybavení hračkami a pomůckami včetně vybavení školní zahrady.

Výchovně-vzdělávací činnost se vyznačuje vstřícným přístupem učitelek k dětem a jejich potřebám. Pozitivem je zájem učitelek o další vzdělávání, schopnost jeho aplikace u některých učitelek zvyšuje úroveň výchovně-vzdělávacího procesu.

Od poslední inspekce v roce 1999 se v mateřské škole podstatně zlepšily materiálně-technické podmínky části budovy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tlaskalová	L. Tlaskalová v.r.
Člen týmu	Jindřiška Černá	J. Černá v.r.

V Praze dne 14. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 5. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marie Špalková

Špalková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 66 Praha 6 . Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-06-04	01 0405/04-1404
Zřizovatel M.č. Praha –Satalice, K Radonicům 81	2004-06-04	01 0405/04-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.